

ARTE DRAMATIKO GOI MAILAKO ARTE IRAKASKUNTZETAKO GRADU TITULUA.
INTERPRETAZIOA
TÍTULO DE GRADO EN ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS SUPERIORES DE ARTE DRAMÁTICO.
INTERPRETACIÓN
IRAKASKUNTZA GIDA / GUÍA DOCENTE
2026-2027

LITERATURA DRAMATIKOAREN HISTORIA ETA TEORIA I/
HISTORIA Y TEORÍA DE LA LITERATURA DRAMÁTICA I

1. Identifikatzaileak

MATERIA: Literatura dramatikoaren historia eta teoria I

KREDITUAK: 4 ECTS

IRAKASGAI MOTA: Oinarrizkoa

ORDUAK GUZTIRA: 120 ordu

ORDU PRESENTZIALAK: 48 ordu

ORDU OSAGARRIAK: 72 ordu

IRAKASTALDIA: Urtekoa

IRAKASKUNTZA HIZKUNTZAK: Euskara/Gaztelania

2. Irakaslea

Izen abizenak	Posta elektronikoa
Galán Pérez, Ozkar	ogalan@dantzerti.eus

3. Deskribatzaileak:

(EHAAREN arabera, 23/2016 DEKRETUA, otsailaren 16koa, zeinen bidez ezartzen baitira Arte Dramatikoko Goi-mailako Arte-irakaskuntzetako Interpretazioaren espezialitatea eta Euskal Autonomia Erkidegorako ikasketa-plana)

Ondare dramatiko unibertsaleko testu garrantzitsuenen azterketa, literaturaren ikuspuntutik, honako hiru oinarrizko alderdiei dagokienez:

- ze une historikotan sortu ziren.
- horien alderdi formalak eta edukikoak argitzea.

Genero desberdinak eta horien ibilbide historikoa berrikustea.

Genero eta forma dramatikoen eboluzioa, historian zehar.

Mugimendu, estilo, egile eta gai desberdinen azterketa, garai bakoitzeko korrante estetikoaren eta aldaketa sozial, politiko eta ekonomiko esanguratsuen arabera.

Arte dramatikoari buruzko testu teoriko garrantzitsuenak ezagutzea.

4. Konpetentziak:

Graduko Konpetentzia Orokorrak	
G1	Autonomia eta autorregulazioa sustatzea ezagutzaren, emozioen, jarreraren eta portaeren esparruan, independentzia adieraziz modu kritiko batean informazioaren bilketan, analisisian eta sintesian, ideien eta argudioen garapenean, eta sorkuntza-prozesuetan automotibatze eta antolatze duen gaitasunean.
G3	Kontzientzia kritikoa sustatzea, beraren eta besteen lanaren ikuspegi eraikitzaile bat izanez, erabiltzen dituen baliabideen eta lortu nahi dituen helburuen artean erlazio egokia ezarriko duen etika profesional bat garatuz.
G4	Komunikatzea, erakutsiz gaitasun nahikoa duela negoziatzeko eta talde-lana antolatze, ingurune kultural desberdinetara egiteko eta teknologia berriak erabiltzeko.
Especialitateko Berariazko Konpetentziak	
EI3	Ikuskizunaren zati diren gainerako hizkuntzekin elkar-eragitea.
EI4	Sormen-prozesu pertsonala ulertzeko eta oinarritzeko ikastea, lan-metodologiari zein berrikuntza estetikoari dagokienez.
Zeharkako Konpetentziak	
T1	Lana era eraginkorrean eta motibatzailean antolatu eta planifikatzea.
T2	Informazio garrantzitsua bildu, aztertu, laburbildu eta egoki kudeatzea.
T4	Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak efizientziaz erabiltzea.
T6	Norberaren jardura profesionalaren eta pertsona artekoaren autokritika egitea.
T8	Ideiak eta argudioak garatzea, arrazoituz eta kritika eginez.
T11	Balioespen eta sentsibiltate estetikoan, ingurumenekoan eta aniztasunekoan oinarritutako etika profesionala garatzea lan-praktikan.
T13	Bikaintasuna eta kalitatea bilatzea jardun profesionalean.
T14	Ikerketako metodologia menderatzea proiektu, ideia eta soluzio bideragarriak sortzean.
T15	Era autonomoan lan egitea eta ekimenaren garrantzia eta espiritu ekintzailea baloratzea jardun profesionalean.
T17	Bere lan-jardunarekin, kultura bezalako ondarearen garrantziaz, horrek hainbat esparrutan duen eraginaz eta balio esanguratsuak sortzeko duen gaitasunaz sentsibilizatzen laguntzea gizarteari.
Irakasgaiaren Berariazko Konpetentziak	
EA1	Antzerkiaren fenomenoaren ezagutzea literaturaren ikuspuntutik, egile nagusietatik eta ondare

	dramatiko unibertsaletik abiatuta.
EA2	Garai bakoitzeko oinarritzko lanak ezagutzea.
EA3	Lan horien azterketa kritikoa egitea ahalbidetuko dioten tresna teoriko eta metodologiko oinarritzkoak erabiltzea.
EA4	Informazio garrantzitsua bildu, aztertu, laburbildu eta egoki kudeatzea.

5. Edukiak

I. Blokea

1. Gaia. Grezia
 1. Antzerkiaren sorrera
 2. Mitoa eta erritua
 3. Artea eta gizartea
 4. Antzerkia eta arkitektura
 5. Poetika
 6. Tragedia
 7. Komedia
2. Gaia. Erromako antzerkiaren testuingurua eta sorrera
 1. Artea eta gizartea
 2. Espazio eszenikoa eta ikuskizunak
 3. Komedia eta pertsonaia tipoak
 4. Tragedia
 5. Politika eta erlijioa
3. Gaia. Erdi Aroa
 1. Erlijioa eta gizartea
 2. Arte eszenikoa berpiztea
 3. Antzerki erlijioso eta profanoa
 4. Drama liturgikoa. Misterioak, Mirariak eta Auto sakramentala
 5. “Calisto eta Melibearen tragikomedia”

II. Blokea

1. Gaia. Errenazimentu italiarra
 1. Arte, kultura eta gizartea
 2. Commedia dell’arte
2. Gaia. Espainiako “Urrezko Mendea”
 1. Arte, kultura eta gizartea
 2. Corral de comedias antzokiko arkitektura

3. “Garai honetan komediak egiteko arte berria”
4. Egileak
3. Gaia. Isabelino antzerkia
 1. Artea, kultura eta gizartea
 2. Antzoki arkitektura
 3. Shakespeare
 4. Shakespearez gain beste autore batzuk
4. Gaia. XVII. Mendeko klasizismo frantsesa
 1. Testuinguru historikoa
 2. Antzokia
 3. Boileau; “*Arte Poetiko*”
 4. Tragedia: Pierre Corneille eta Jean Racine
 5. Komedia: Molière

6. Metodologia eta lanerako plana

Gai bakoitza irakasleak azalduko du eta ikasgelan landuko da modu parte-hartzailean, edukian agertzen diren garai bakoitza historikoki eta kulturalki aztertuz.

Ikasleek ikasturtean zehar, proposatutako idazlan dramatiko eta teoriko-dramatikoak derrigorrez irakurri beharko dituzte eta obra bakoitzaren irakurketa-fitxa bete. Irakasleak irakurketa-fitxa hori eskatu ahal izango du ebaluatzeko eta kontrolatzeko.

Ikasle bakoitzak aurrez hitzartutako idazlan bati buruz egingo duen hausnarketa azalduko du ikasgelan, eta garrantzi berezia emango dio aukeratuko lukeen eszenetako baten analiziari. Horri buruz, ohiko analizi bat edo proposamen eszeniko bat egin ahal izango du. Irakasleak galderak egin ahal izango ditu ikasitakoa egiaztatzeko.

Horrez gain, zenbait irakurketa teoriko eta hausnarketa egingo dira, bai eskolako ordutegian, bai eskolatik kanpo.

Klase praktikoak / teorikoak	48 ordu
Tutoretza banakakoak	2 ordu
Azterketak	30 ordu

Bestelako lanak	40 ordu
Orduak guztira	120 ordu

7. Ebaluazioa

EBALUAZIO IRIZPIDEAK ETA ADIERAZLEAK		
Kpt	IRIZPIDEAK	ADIERAZLEAK
T1 T2 T4 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1 EA3 EA4 EA5	1. Antzerki erritualera garamatzan motibazioa eta literatur kalitatean eta kantitatean izan duen bilakaera ezagutzea.	1.1 Garaia jakin eta kronologikoki kokatzen ditu antzerkiaren ernaldia eta bilakaera. 1.2 Literatura-balio handiko antzezlanen gutxieneko corpus bat irakurri izana justifikatzen du. 1.3 Aldi bakoitzean aztertutako autoreen lan gorenetakoa bat, gutxienez, irakurri duela adierazten du.
	2. Testu dramatikoari eta haren bilakaera historikoari buruzko teoria nagusiak ezagutzea, lanak hobeto aztertzeke.	2.1 Ikasitako lan teoriko bakoitzaren oinarriko printzipioak ezagutzen ditu. 2.2 Testu dramatikoaren eta testu teoriko/dramatikoetan azaldutakoaren arteko erlazioa konparatzen eta ulertzen du.
T1 T2 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1 EA2 EA3 EA4 EA5 EA6	3. Testu dramatiko baten egiturak eta funtzioak identifikatu eta aztertzea, testu horren egitura garaikidearekin konparatu ahal izateko.	3.1 Hainbat ikuspegitik edo erreferentzia-puntutatik egindako irakurketa aztertzen du. 3.2 Gatazkak, korapiloak eta pertsonaiak erlazionatzen ditu, eta bere garaiekin erlazionatzen ditu.
	4. Literatura dramatikoaren obra nagusiak kokatzen diren gizarte- eta kultura-testuinguruen ezaugarri nagusiak adieraztea.	4.1 Garai bakoitzeko erakunde politiko, kultural eta sozialak ezagutu eta azaltzen ditu. 4.2 Antzerki-lanak ezagutu eta beste kultura-mugimendu batzuekin lotzen ditu.
T1 T2 T6 T8 T11 T13	5. Espainiako Urrezko Mendeko eta Antzerki Isabelarreko antzerki-elementuak eta -zeinuak eta hizkuntza eszenikoa ezagutu, aztertu eta alderatzea, ondoren azterketa osoa egiteko.	5.1 Espazioen erabilgarritasuna eta izaera komertzial eta ikusgarria ezagutu eta ulertzen ditu. 5.2 Hizkuntza eszenikoen zati handi bat (pertsonaia, karakterizazioa, janzkera, maskara,

T14 T15 T16 EA1 EA2 EA3 EA4 EA5 EA6		keinu-hizkuntza, mugimendua, proxemia, etab.) behar bezala bereizten ditu.
		5.3 Modu kritikoan aurkezten zaizkion proposamen artistikoak konparatzen ditu.
T1 T2 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1 EA2 EA3 EA4 EA5 EA6	6. Obra bati eta haren testuinguru historikoari buruzko lan kritikoak eta ikerketak egitea ahalbidetzen duten askotariko iturriak erabiltzea.	6.1 Informazioa ikertu, bildu eta txukun azaltzen du, bai ahoz, bai idatziz.
		6.2 Informazio-iturriak zuzen aipatzen, biltzen eta transkribatzen ditu.
		6.3 Egindako azterketari buruzko ikuspegi propioa eta iritzi oinarritua eta originala adierazten du.
	7. Literatura dramatikoaren elementu egituratzaileak identifikatzea, literatura-garai eta -estilo desberdinetako testu dramatikoaren artean analogiak eta desberdintasunak bilatzeko.	7.1 Ezaguera historikoak aplikatzen ditu, aldi bakoitzeko testuak sakonki ulertzeko.
		7.2 Garai desberdinetako antzezlanetan gatazkak konpontzeko moduari buruzko gogoeta.
T1 T2 T4 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1 EA2 EA3 EA4 EA5	8. Korrante dramatiko nagusiak eta haien bilakaera historikoa ezagutzea, bai eta haien oinarri diren testu teoriko edo dramatikoak ere.	8.1 Garai bakoitzeko espezifikotasun estilistiko, generiko eta formalak deskribatzen ditu.
		8.2 Garai bakoitzeko ezaugarri orokor formalak zehazten ditu.
		8.3 Aztertutako lan teoriko bakoitzaren oinarrizko printzipioak ezagutzen ditu.
T1 T2 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1	9. Aldi historiko bakoitzeko antzezlan esanguratsuenak sortu ziren testuinguru sozial eta kulturalen ezaugarri nagusiak formulatzea, dagokien azterketa egiteko.	9.1 Aldi bakoitzeko gizarte-berezitasunak jakinarazten ditu.
		9.2 Garai bakoitzeko berezitasun kulturalak zehazten ditu.
T1 T2 T6 T8 T13 T14 T15 T16 EA1	10. Antzerkiak norberaren ezagutzaren eta gizatasunaren inguruan duen garrantziari buruz hausnartzea, antzerkiak bere sorreratik gaur egun arte izan duen bilakaera globala behar	10.1 Aldi historiko bakoitzean, gizakia ulertzen edo bereganatzen du, gutxienez.
		10.2 Garai bakoitzeko antzerkiaren

EA2	bezala aztertze.	garrantzia ulertzen du.
EA3		
EA4		
EA5		
EA6		

8. Ikaskuntzaren kalifikazioa

Prozedura: ebaluazioa jarraitua eta bereizia izango da, irakasgairako ezartzen diren gaitasunen lorpena kontuan hartuta. Izaera integratzailea ere izango du, espezialitateko gaitasunak, zeharkakoak eta graduako orokorrak kontuan hartuko baitituzte. Etengabeko ebaluazio hori klasera joatearen baldintzapean egongo da, eta klaseak, gutxienez, ikasgaia emateko aldirako adierazitako eskola presentzialen %80koak izango dira.

Irakasgaiaren gaitasunekin zerikusia duten helburuen lorpena puntuatuko da, gorago aipatutako adierazleak oinarri hartuta eta honako ebaluazio-tresna hauen bidez:

Ebaluazio-tresnak
ikasgelako egunerokoa , ikasle bakoitzaren asistentzia-ehunekoa eta gelako esku-hartzeen alderdi kuantitatiboa eta kualitatiboa egiaztatze.
Erkatze-zerrenda : eskatutako lanak entregatu diren, eskatutako irakurketak egin diren eta horietan.. egelan bi tresnei buruz egindako hausnarketen eta iritzien egokitasuna egiaztatze eta ebaluatze.
Bakarkako lanak : bai formatua bai gaia, irakasleak eta ikasleak banaka adostuko dituztenak, ikasle bakoitzari aukera emango diotenak ikasgai komuna ikasle guztiengana egokitze, zehazte eta bere interesetara hurbiltze.
Azterketak : ikasgelan egin behar dira, ikasturtean zehar ikasleek ezagutzak benetan barneratzen dituztela egiaztatze, baita diskurtso bat antolatze eta modu argi eta eraginkorrean transmititze gaitasuna dutela egiaztatze ere. Lehen lauhilekoa amaitzean eta azkena amaitzean egingo dira.

Ebaluazio-tresnen haztatzea eta programazioa ohiko ebaluaketan			
Tresna	Blokeak	Haztapena	Burutzeko aldia
Ikasleak eskolan parte hartzearen bidez bereganatutako prozedurak eta ezagutzak balioestea.	Irakasgaiaren azalduetako guztiak.	%20	Ikasurte osoan zehar
Gelan egin beharreko idatzizko azterketa.	Lehen blokea.	%25	Lehen lauhilekoaren amaieran.
Gelan egin beharreko idatzizko azterketa.	Bigarren blokea.	%25	Bigarren lauhilekoaren amaieran.

Ikasgelatik kanpo egin beharreko ikerketa-lana.	Irakasgaian azaldutako guztiak.	%30	Bigarren lauhilekoaren amaieran.
Guztira		%100	

Ebaluazio arrunterako tresnen ponderazioa eta tenporalizazioa ohiko ebaluaketan			
Tresna	Gai-multzoa	Ponderazioa	Egiteko edo entregatzeko epea
Gelan egin beharreko idatzizko azterketa	Irakasgaian azaldutako guztiak.	%40	Azterketetarako ezarritako egunean.
Ikasgelatik kanpo egin beharreko ikerketa-lana.	Irakasgaian azaldutako guztiak.	%30	Azterketetarako ezarritako egunean.
Lana ikasgelan aurkeztea, horri buruz galdetua izateko aukerarekin.	Irakasgaian azaldutako guztiak.	%30	Azterketetarako ezarritako egunean.
Guztira		%100	

9. Ebaluazio jarraia eta deialdiak

Ebaluazio jarraituaren galera gertatuko da ikaslearen faltak presentziako ordu kopuruaren %30 denean, baldin eta falta ez justifikatuen kopurua %20 baino gehiago ez bada. Galera horrek, ikasgaiaren irakaskuntza unea gora-behera, aurreikusitako ondorengo lanak/probak ez onartzea, ez zuzentzea, eta ez ebaluatzea ekarriko du. Ikaslea tutoretzapean izateko eskubidea berreskuratzeko aukera aintzat hartuko da.

Ebaluazio jarraia galtzen duen ikasleak ohiko deialdian azterketa egiteko eskubidea du.

Ohiko ebaluazioa edo ebaluazio arruntak gutxienez 5 puntu eskatzen ditu batez beste irakasgaiaren zenbaketa orokorrean, eta puntuetako batean ere ez da izan 4 baino nota baxuagoa. Kasu horretan, gutxienez iritsi ezean bezala, ikasleak ezohiko ebaluazioa egin beharko du.

Ikasgela, ikastaldian, irakaslearekiko eta gainerako ikaskideekiko errespetuzko espazioa da. Errespetu horren arabera, ezin da mugikorra gela barruan erabili. Premia jakin batzuk direla-eta salbuespenenik egonez gero, irakasleari jakinaraziko zaio klasea hasi baino lehen.

Ikerketa-lanetan zein azterketetan, akats ortografikoak hartuko dira kontuan. Lau akatsetik behin, aurkeztutako azterketa/lanari puntu bat kenduko zaio, eta gehienez ere bi kenduko dira.

APA arauak ikasleek ezagutu behar eta erabiltzeko eskubidea dituzten arauak dira. Aipuak arau horietan jasota daude. Testuaren gorputzean erreferentziatu gabeko baina bibliografian izendatutako aipu bat, araua aplikatzerakoan akatsa dela esan daiteke. Ez testuaren gorputzean ez bibliografian erreferentziarik ez duen aipua plagiotzat hartuko da. Plagioak, falta oso astun gisa, ebaluazio jarraia galtzea dakar, irakasgaia noiz ematen den kontuan hartu gabe. Horren ondorioz, irakasgaian programatutako ondorengo lanak ez dira onartuko, zuzenduko, itzuliko edo haztatuko, eta ez ohiko ebaluazioaren kasuan aipatutakoaren arabera ebaluatuak izango dira.

Artista bat, azken finean, gizartearen barruan dagoen ahots kritikoa da. Ahots kritiko hori artistak bere estilo propioa eta, beraz, bere diskurtsoa egiteko modu bat aurkitzen duenean gauzatzen da. Arte-diskurtso bat sortzeko estilo-tresna bat erabiltzea da ahots horri buru-belarri uko egitea, eta, beraz, elementu artistikoa oinarri duen edozein irakasgaitan ebaluatua izateari uko egitea deritso.

5. Ohiko deialdia

Ikasgaiaren konpetentzien %100 ebaluatuko dira.

6. Ezohiko deialdia

Ikasgaiaren konpetentzien %100 ebaluatuko dira. Ohiko deialdian gutxiegi duen ikasleak, ez aurkeztuak, edo deialdiari uko egin duenak, ezohiko deialdian ebaluatzeko aukerarik izango du.

Ezohiko deialdia —urtarrilean zein maiatzean amaitzen diren ikasgaiak— ekainean izango da, eskola egutegian berariaz gordetako egunetan.

10. Bibliografia, baliabideak eta ikasmaterialak

Álvarez Palenzuela, V.A. (Ed.). (2002). *Historia Universal de la Edad Media*. Ariel.

Arellano, Ignacio y Roncero, Victoriano (Ed.). (2002). *Demócrito Aúreo: Los códigos de la risa en el Siglo de Oro*. Renacimiento.

Amorós, Andrés y Díez Borque, José M. *Historia de los espectáculos de España*; Castalia, 1999.

Aristóteles (2010). *Poética*. Gredos.

Berthold, Margot (1974). *Historia social del teatro I y II*. Guadarrama-Punto Omega.

Bobes Naves, María del C. *Semiología de la obra dramática*; Arco, 1997.

Bregazzi, Josphine (1999). *Shakespeare y el teatro renacentista inglés*. Alianza Editorial.

Doménech Rico, Fernando *Los Trufaldines y el Teatro de los Caños del Peral*; Fundamentos, 2007.

- Fernández Valbuena, Ana I. (2006). *La comedia del arte: materiales escénicos*. Fundamentos – Espiral Teatro.
- Guzmán Guerra, Antonio (2004). *Introducción al teatro griego*. AlianzaEditorial.
- Horacio. (2012). *Arte poética*. Cátedra
- Huerta Calvo, Javier (1985). *Teatro breve de los siglos XVI y XVII*. Taurus.—. (2003). *Historia del teatro español I. De la Edad Media a los Siglos de Oro*. Gredos.
- Lesky, Albin *La tragedia griega*; El Acantilado, 2001.
- Llanos López, Rosana (2007). *Historia de la teoría de la comedia*. ArcoLibros-La muralla.
- López Pérez, Juan A. (Ed.) (2008). *Historia de la literatura griega*. Cátedra.
- Massip, Francesc (1992). *El teatro medieval. Voz de la divinidad, cuerpo de histrión*. Montesinos Editor.
- Oliva, César, Torres Monreal, Francisco (1990). *Historia básica del arte escénico*. Cátedra.
- Pavis, P. (1998). *Diccionario del teatro: Dramaturgia, estética, semiología*. Paidós.
- Pérez Priego, Miguel A. (2003). *El teatro en el Renacimiento*. Ediciones del Laberinto.—. (2009). *El teatro medieval*. Cátedra.
- Rodríguez Adrados, Francisco *Del teatro griego al teatro de hoy*; Alianza, 1999.
- Rodríguez Cuadros, Evangelina *La técnica del actor español en el barroco. Hipótesis y Documentos*; Castalia, 1998.
- Ruiz Ramón Francisco (2011) *Historia del teatro español desde sus orígenes hasta 1900*. Cátedra.
- Vega y Carpio, Lope de (2012). *El arte nuevo de hacer comedias*. Cátedra.
- Wilson, E., Moir, D. *Historia de la Literatura Española. Siglo de Oro: Teatro (1492-1700)*; Ariel, 1998.

WEBGUNE INTERESGARRIAK	
Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes	http://www.cervantesvirtual.com/
Catálogo virtual de la bibliotecas del MAE	http://cataleg.cdmae.cat/?theme=teatre
Biblioteca de la Universidad de Deusto	http://www.biblioteca.deusto.es/cs/Satellite/biblioteca/es/biblioteca-crai
Iberlibro	http://www.grotowski.net/en
Instituto Confucio (Universidad de Granada)	https://www.iberlibro.com/
INAEM	http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/artesescenicas.html
Centro Documentación Teatral	http://teatro.es/
Centro Documentación de Música y Danza	http://www.musicadanza.es/